

ERDÉLYI LAP

Ngs. Ramaszetter Róbert urnak
MAGYARIA I., Disztér 2. tp. Budapest

Főszerkesztő
DR. PAÁL ÁRPÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy óra 70 le. Magyarországon: Egész évre 50 P., félévre 25 P., negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Főmunkatárs
DR. GYÁRFÁS ELEMÉR

Leborulunk

Az Erdélyi Lapok számára írta: **Barabás Béla dr**

Megdöbbenve a sorsnak kérelhetetlenségétől, megalázkodva az isteni rendelkezés örök bölcsessége előtt s megrendülve emberi gyaróságunk parányiségében, nekünk csak egy a szomorú vigaszunk, hogy leborulhatunk gróf Apponyi Albert emberi nagysága és világtörténelmi értékű magyarsága előtt.

Gróf Apponyi Albertet nemcsak Magyarország veszítette el, nemcsak az anyaországtól elszakított területek magyarságai lettek megfosztva leghatalmasabb patronusuktól, nemcsak az egész világon élő magyarságnak ideális bálványképe hanyatlott az örök némaságba, de elzokoghatjuk szívünk minden fájdalomával, hogy a földkerekségnek legnagyobb, legelső és legtekintélyesebb vezető és dolgozó magyarját gyászoljuk az ő elmulásában.

De tovább megyek. Az csak kis keret s méltatlan meghatározás, ha gróf Apponyi Albertet, mint a legnagyobb, a legelső magyar embert siratjuk. Nemcsak európai, de világvonatkozásban is, ott állott ő az elsők között s merem állítani, hogy az egész világot mozgató politikai és diplomáciai vezéralakok között, ő volt a legkiválóbb, a legtekintélyesebb, akinek egyéni értéke, személyes kiváló tulajdonságai és szónoki nagysága s egyedülállósága előtt feltétlen tisztelettel s elismeréssel hajoltak meg a nagy és kis nemzetek vezetői férfiai.

Ha neki olyan nagy hatalma s befolyása lett volna a világ intézőinek szereplői között, mint a milyen mélységes elismerés és csodálkozás kísérte az ő isteni és emberi igazságérzetének folytonos megnyilatkozásait a világ fórumokon, akkor ma már másként nézne ki a nemzetközi és közgazdasági világképe, amit eddig nem az önzetlen világnézet, hanem az egymással versenyző nagy- és kishatalmak érdekei s a pillanatnyi diplomáciai sikerek muló hatásai irányítottak. Apponyi Albert gróf nemcsak a főlényes nemzetközi érdekek elbírálásánál volt szigorúan tárgyilagos, de saját nemzete súlyos helyzetével szemben is, mindig az elfogulatlanság erkölcsi piadestáljáról hirdette igazi államférfiúi meggyőződését.

Ámde Apponyi Albert gróf, az ő utóéletlen nagyságával, csak egy kis országának, egy elgyötört nemzetnek volt bátor szavú, lelkes képviselője, a nemzetek sorsát intéző hatalmasok zöld asztalánál, ott, a genfi konferenciák ütköző szócátáiban, amelyekben az ő fenkölt lelkének eszet megnyitó igazságai, szarvaszegetten hullottak vissza, a diplomáciai sakkhuzások, s alkalmi ügyeskedések porondjára. Őt magát tapsolták, bámulták, körülrajongták, de igazságait a

fel-felbukkanó mellékérdekek leszavazták, mellőzték.

A tény az, hogy Apponyi Albert gróf volt az a felsőrendű lény, az az egyedüli magyar, aki a világ sorsát kezelő nagy- és kism nemzetek világ fórumán meg tudott győzni mindenkit, hogy szerencsétlen hazája az emberi gyarlóságoknak s meg gondolatlanságnak volt egyedüli áldozata, s ezen el nem vitatható szomorú valóság logikus következtetéseivel felébrésztette a világ rokonszenvét, agyongázolt magyar nemzete részére. S amíg az ő befolyásával ez a rokonszenv csak terjedt és fokozódott, a közömbösségből felrázott világvélemény előtt, azalatt egy rideg téli napon megszűnt dobogni a legmagyarabb szív s lelke felszállott a legigazságosabb bíró, az égi hatalmak

legtényesebb trónusa elé, hogy az Isten legszentebb színe előtt folytathassa hivatását árván maradt magyar nemzete javára.

Apponyi Albert gróf nemes élete és istenáldotta 87 éves magas kora átfogta a magyar nemzet legsúlyosabb, legfájdalmasabb történelmi korszakát, s ami mélyen megrendíti magyar szívünket s ami meghatja az egész világ lekövetét, az, hogy az isteni Gondviselés Őt magyar nemzete érdekében kifejtett igazságos tevékenységének lázas munkája közben szőlította el a világszereplés tragikus színpadáról, éppen, mint a papot az oltárról, a munkást műhelyéből, a bölcs elmét íróasztalától.

A szenvedő Apponyi Albert betegágyához maga a Szentatya küldötte el áldását s imádkozott a még élő nagy magyarért. Mi, pedig magyarok, a világ minden tájékán imádkozunk s áldásunkat menesztjük a sírjához közeledő örökön élő halotthoz.

És ott leborulunk.

A külföldi hitelezőkkel Románia megkötötte az egyezményt

— Az adósságtörlesztéseket két évre felfüggesztették —

Bukarest. Saját tud. Tegnap este a Kamara egyik bizottsági termében minisztertanács volt Vajda elnökletével. Madgearui ismertette Lugoseanu telefonjelentését, a külföldi hitelezőkkel folytatott tárgyalások eredményéről. — Eszerint a külföldi hitelezők beleegyeztek abba, hogy

az adósságtörlesztés két évre felfüggesztessék,

ezzel szemben a román kormány négy évre való felfüggesztést kért.

A román kiküldöttek kérték a revalorizált állampapírok kuponjaira nézve a kamatok csökkentését, de ennek a kérésnek a hitelezők ellenszegülnek, amiért a kormány tegnap újabb utasításokat küldött a delegátusoknak. Kiténik még Madgearui előadásából, hogy a párizsi tárgyalások eredményeként az adósságoknak kétféle milliárd 600 millió leinyi leszállítását érték el végösszegekben, amíg az 1933—34. évi költségvetés kiegyensúlyozására legalább hárommilliárdra lett volna szükség.

A kormány úgy véli, hogy a még hiányzó néhány százmillió miatt nem kell megszakítania a tárgyalásokat, úgy, hogy elfogadja a kétféle milliárd 600 millió leies leszállítást. Ezek szerint, mint kormánykörökben tegnap kijelentették, **az egyezmény megkötöttnek tekinthető.**

A kormány tegnap újabb instrukciókat

küldött Párizsba és az éjszaka folyamán szinte állandóan működésben volt a telefon Párizs és Bukarest között, a tárgyalások eredményeinek közvetítésére. A kormány az egyezményben megállapított kötelezettségek teljesítését illetően csak az első évharmadra nézve tett határozott ígéretet, mert a további teljesítést az adóbehajás sikerétől tette függővé. A Currentul szerint, amennyiben az egyezmény nem volna megköthető, a sikertelenség veszélyeztetné a genfi egyezményt is.

Románia delegátusai elutaztak Genfibe

Bukarest. Saját tud. Tegnap este az Orient-expresszel elutaztak Bukarestből Titulescu és Mihalache, Románia kiküldöttjei a genfi leszerelési konferenciára. Az állomáson jelen volt a kormánynak csaknem valamennyi tagja, Vajda miniszterelnökkel az élükön, többen a diplomáciai testület tagjai közül. Puiu Dumitrescu az udvar részéről, számos képviselő és szenátor s végül a külügyminisztérium vezető tisztviselői. A külügyminisztériumot Titulescu távollétében Mironescu fogja vezetni.

A lourdesi jubileumi ünnepségek febr. 9-én veszik kezdetüket. Ezen a napon fogadják ünnepélyesen a pápa követét, Binet bitorost, besanconi érseket, akinek kíséretében a pápai udvar magasállású tisztviselői, egyházi és világi méltóságok lesznek.

A magyar főváros Apponyi halálakor

(Budapest). A legmegtisztelőbb kifejezés, amit az angol embertársára mondhat: „great old-man”, („nagy öregember”). Ebben a három szóban kifejezésre jut az a morális nagyság, amely a nagy embert kortársai felé helyezi, amely mintegy történelmi távolságokra kisu-gárzik belőle és amely még ellenfele számára is tiszteletet parancsolt. Ilyen rendkívüli mértékkel ítélte meg Apponyi Albert gróf egyéniségét az angol közvélemény már több mint egy évtizede óta. A legnemesebb magyarnak és éppen ezért a legnemesebb embernek is tartották, aki határokon túl, a genfi bébeli zürzavárban és vásári perlekedésben is a nyugodt és feleköltséget képviselte.

Az angol sajtó sohasem emlékezett meg róla másképpen, mint a „nagy magyar old-man”-ról. Mégis szokatlanul meghatótt az, amikor mintegy öt évvel ezelőtt Genfben, a Nemzetközi Egyetemi Unióban előadást tartott Apponyi Albert igen illusztris hallgatóság előtt. Az üdvözlő szavakat mondó angol professzor Középeurópa legnagyobb államférfiaként mutatta be őt. Ekkor valaki halkán megjegyezte: egész nyugodtan azt is mondhatta volna, hogy egész Európa „great oldmanje”.

Reggel hat óra van. Hűvös köd nehezedik Budapestre. A villamosok csengetése tompán kong. Munkások, dolgozni siető robotos emberek szoronganak és tolonganak. Egy rikkancs siet még a villamos után és még sikerül felkapaszkodnia a lépcsőre. Teli torokkal bekíáltja a kocsi belsejébe:

— Haldoklik Genfben Apponyi Albert gróf!

Egyszerre mintha megélnék a magába gubózkodó, fázós tömeg, mintha egyként nyulna az újság után, amely a legelső szomorú hírt hozta a nemzetközi metropoliszból. A két megvásárolt újságba négyen-ötven néznek bele és azután kézzel-kézre adogatják. Levetkeznek szokatlan fagyos, mogorva bizalmatlankodásukat. Sápadt, kialvatlan, szürke, hétköznapi arcokon megjelenik az aggodalom érzése. Mert Apponyit nemcsak mint nagy szónokot, nemcsak mint nagyurát, nemcsak mint hatalmas politikust tekintették, hanem mint olyan lelki magasságban élő embertársukat, akiben ebben a bizonytalan és jövőtlen világban feltétlenül megbízhattak, aki a régi becsületes idők élő szimbóluma volt közöttük. Csak halkán szólalnak meg csüggedten, reményvesztetten, de azért titokban mégis bizva-bizván: hátha mégis jobbra fordul minden.

Credo

Irtá: Apponyi Albert gróf

Credo — hiszek: Mit és kinek és miért? A választ ezekre a kérdésekre nem én akarom fogalmazni, hanem átveszem Prohászka „Pünkösdi elmélkedéseiből”, ahol a következőket olvasom:

„Keresztény lett mindenki, nem a „rabbi” tanán való kedvtelés, nem filozófiás által: hanem az apostoli tanítókhoz kellett szegődnie, ha keresztény akart lenni s nekik engedelmeskednie. Hogy mit akart a Mester, azt az apostoloktól kellett megtudnia: aki okosabb akart lenni, az megszünt kereszténynek lenni. Ime a kereszténység nem tan, hanem tény, a meggyőződést követő fölvetél az Egyházba s magában az Egyházban hódolás, engedelmes-ség, ragaszkodás az egyházi tekintélyekhez. Ime a nagy tény, ragaszkodni a tekintélyhez s élni belőle. Mint ahogy az Oriens népeinek élete a tradíciók hatalma alatt ma is olyan, amilyen volt a patriárkák korában, úgy az Egyház, amennyiben a hitet és erkölcsi elveket hordozza, a változatlan, folyton élő régiség. Élő és el nem muló évezredek! E tekintély alatt élek és halok, e tekintély révén közel vagyok Krisztushoz: van szentséges Atyám, van lelki Atyám. Jó nekem. Ha Európa a változatok színtere, leghatalmasabb intézménye mégis a változatlan tekintélyen álló Egyház. A népek életét az hordozza. A lelkek világát

Minden magyar arc Genf felé fordult és lesve-leszte a Hotel Residence 49-es szobájából kilépő orvos szavait. Szemük előtt szinte megélevenedett a csendes szálloda szokatlanul meglepően vidéke. Különösen hat ez az izgalom, sietés, futkosás Florissant megszokott idillikus nyugalomában. Hiszen éppen ezért a csendességért szerette Apponyi a Residence szállodát. Ezért nem szállott ő meg sohasem a tóparti hatalmas nemzetközi szálloda-kolosszusokban. A Beau Rivage brit luxusa eltaszította, a Hotel des Bergues mondain pompája nem vakította el, de még a disztíngált Richmond keskeny homlokzata sem vonzotta. Ő elvonult az ózondus lombtakarta villanegyedbe, amelyben már érezni lehet a Mont Saleve alpesi fuvallatait. Ide szállt meg mindig, mintha tudta volna, hogy itt, a genfi órhelyen fogja őt magához szólítani az Ur. És akkor távol akart lenni a jobbpárt és a rue de Croix d'Or vásári zajától...

A budapesti stúdióban megszólal a telefon.

— Halló, itt Magyar Távirati Iroda beszél.

Országos mozgalmat indítottak a pénzügyi tisztviselők az új szolgálati beosztás ellen

— Memorandum az uralkodóhoz —

Arad. Saját tud. A kormány, mint azt részletesen ismertettük, az ország pénzügyigazgatóságainak átszervezésére új törvényt hozott, amely élénk feltűnést keltett az érdekeltek körében. Az új rendelkezés szerint a fontosabb vezető állásokban csakis jogvézített tisztviselők maradhatnak s amennyiben a jelenleg működő tisztviselőnek jogvézítettsége nincs, úgy állásából leváltják, számára alacsonyabb beosztást adnak és helyét jogvézített tisztviselővel töltik be.

A valóságban tulajdonképpen ez nem más, mint a tisztviselői létszám szaporítása, amit bizonyít az is, hogy az egyes pénzügyigazgatóságok élén ezentúl két pénzügyigazgató működik az eddigi egy helyett. Legközelebről azonban a pénzügyigazgatóságoknál működő adóellenőröket érinti az új rendelet, akiket eddig csak érettségit követeltek, míg most az új törvény ezt a szolgálati ágat is

Apponyi Albert gróf ma délután 4 óra 20 perckor... és folytatja a halálhír leközlését. Gyula diák, akinek a kezében van a telefon, már tudja, hogy mit jelent ez a kezdet és jegyezni kezd. Kezében reszket a ceruza és halkán magában imádkoz. Azután elindul megkeresni igazgató-társait, akikkel tanácskozni kezd. Két perc múlva megszólal a telefon a leadóban:

— A magyar rádió elhallgat. Gyászának mélyeséges csenddel fog kifejezést adni. 3 perc múlva készen lesz a gyászír szövege, a soros bemozdó legyen kéznél. A Homeros-vakok énekkara értesítendő, hogy előadásuk elmarad.

Vajjon kire hárul a nehéz feladat: annyi millió tükös reménységet egy pillanat alatt foszlányokká szétszórni, annyi millió ember szívébe tört döfni...? A szöveg már készen van és ott fekszik a speaker asztalán. Két bemozdó is van jelen. De mindkettőjük torkát fojtogatja a sirás. A vörös jelzőlámpa már meggyulladt és jelzi, hogy a mikrofont bekapcsolták, de még mindig dermedten néznek egymásra... Végül is a férfi-bemozdó letöröl egy könnyeseppet a szeméből és a mikrofon elé ül.

Verzár Gyula dr.

jogvézítettségre köti. A már évek óta működő adóellenőrök tehát kénytelenek úgy fizetés, mint szolgálati szempontból is sokkal kedvezőtlenebb beosztással beérni. Ez ellen most országos mozgalmat indítottak és a körlevelet, amelyet Károly király elé akarnak juttatni, megküldötték aláírás végett az ország összes pénzügyigazgatóságaihoz. A memorandumot a tisztviselők küldöttsége viszi a királyi kabinetirodához, hogy azt a király elé juttassák.

Szerez egy új előfizetőt az ERDÉLYI LAPOK számára! Minden előfizetőnknek, aki új előfizetőt szerez, igen szép könyvet küldünk ajándékba.

Kávéházakban, vendéglőkben mindenütt kérje az „Erdélyi Lapok”-at.

is az gondolja: az összeköttetést az örök régiókkal az eszközi: jó nekem itt lenni! Élek, ragaszkodó hűségben s ha Krisztust keresem, az Egyházhoz fordulok. Hogy mit kell hinnem, azt itt veszem: hogy mit kell éreznem bűnrel, erénnyel szemben, azt itt merítem. Lelkem ez otthonának intézményeit s szokásait tiszteltem: nem járok azok nyomain, akik az okoskodástól élni és örvédeni elfelejtettek. Itt az Isten háza és az Egnek kapuja. A kapu előtt nem kell ácsorogni, hanem be kell szálladni és magát otthonosnak érezni.

Kell-e ezekhez a gyönyörű szavakhoz, melyek egy lánglelkű apostol szívből fakadtak, valamit hozzáadnom? Nem foglaltatik-e bennük a Credo Egyesület sajátos hitvallása, tömör határozottsággal? Hogy mit akar a Mester, azt az apostoloktól kell megtudnunk: a nagy tény, a hitnek ténye: ragaszkodni az Egyház tekintélyéhez és belőle, kétezer esztendő óta ez a tekintély, mely hit és erkölcs tanában változatlan, a világnak leghatalmasabb intézménye.

Pedig emberi mértékkel mérve, nem lehet megérteni sem keletkezését, sem fennmaradását. Soha — így mondja Keyserling egy a Megváltó egyéniségének szentelt dolgozatban — soha senki sem fogja csupán természetes erők hatásával megmagyarázhatni azt a tény, hogy egy elnyomott népből, sőt e népnek egy lebecsült törzsből, előálljon egy mesterember fia s maga körül gyűjtve hozzá hasonló sorsu tanítványokat, e nép körében kevés látható si-

kerrel hirdessen három évi tanítói munkával olyan tanokat, amelyek szelleme arculesapás az akkor uralkodó bölcselet és morált, végül a gonosztevők halálával haljon, halála után pedig az ő tanítása meghódítsa, átalakítsa a világot, kihatva azokra is, akik e tanítást, mint olyant elfogadni vonakodnak, úgy, hogy a köztudatban a világtörténelem két részre: a Krisztus előtti és a Krisztus utáni idősakra oszoljon. Hozzátehetjük, hogy épp oly kevésbé fogja valaki valaha tisztán természetes erők hatásával megmagyarázni, hogy az Egyház, amelyet a keresztre feszített Krisztus előbb jellemezett tanítványai köréből kiválasztott apostolok tekintélyére fektetett, kiállja a világhatalomnak három évszázados véres üldözését, kiállja az ellene törő tudományos irányzatok folyton megújuló szellemi támadásait, kiállja a benne előforduló erkölcsi romlásnak gyászos időszakait: tanítása tisztaságának minden megzavarása nélkül és mindezekben mindig diadalmaskodik, mindezekből mindenkor fényes megújodással bontakozzék ki „élő és nem muló évezredek” képviselve és ma is, ilyen kétezer év után a világ leghatalmasabb intézményeként álljon fön. Valóban nagy elfogultság kell ahhoz, hogy ne lássuk ebben az egyedül álló történelmi tüneményben Isten kezének működését.

Megvan tehát a válasz a három kérdésre: Mit higyjunk, kinek és miért? Istennek higyjunk, mindazt higyjuk, amit Ő az apostolok és az apostolok utódai által, hogy higyjuk,

A pénzügyminiszter birkózik a képviselőházzal

Huszonnégy szónok iratkozott le a fizetéscsökkentő törvényjavaslatához. Tízezer tanító panasza a parlament előtt

Bukarest. Saját tud. A képviselőház tegnapi ülése kis incidenssel kezdődött, amely Madgeariu és Giurgescu georgista képviselő között zajlott le. Giurgescu azzal vádolta a pénzügyminisztert, hogy nem válaszolt a hozzá intézett interpellációkra s így felelet nélkül hagyta az ő egyik legutóbbi felszólalását is. Madgeariu annyira felmérgelődött emiatt, hogy néhány indulatos mondatban megadott válasz után elhagyta az üléstermet. Távozása miatt néhány percre fel is kellett függeszteni az ülést, mert csak egy tárcanélküli alminiszter, Serban Mihály maradt a miniszteri széksorban s ez nem elegendő az ülés folytatására. Csak az újra megnyitása után tért vissza Madgeariu s valamivel már higgadtabban, de még mindig az indulattól fűtötten jelentette ki:

— Tanum a képviselőház, hogy én válaszolni szoktam az interpellációkra! De mostanában olyan megfeszített és fárasztó munkát végzek, hogy ez lehetetlen volt számomra. Aki éjjel 11—12 órakor elhalad a pénzügyminisztérium előtt, az láthatja, hogy világosak az ablakai, mert odabent dolgoznak a tisztviselők és dolgozik a miniszter. Most tehát indokolt a késelem. Nekem nem kell leckét vennem a parlamentarizmusból, én nem vagyok rögtönzött politikus, engem évek hosszú során át végzett munkáimért választottak meg képviselőnek, s a programot, amellyel a közéletben megjelentem, következetesen védtem 14 éven keresztül! Nekem meg van a

tekintélyem hozzá, hogy kereken visszautasítam az ilyen vádakait!

Több felszólalás következett ezután. Mirescu szociáldemokrata a munkanélküliek támogatásáért száll síkra. Moyer Ebner zsidó-párti kifogásolja, hogy az igazságügyminisztérium honosítási bizottságának hivatalában nem akarnak bizonylatot adni a honosítás iránt beadott kérésekről. Ghimbesanu lupista kéri, hogy a tisztviselők kinevezésére és előléptetésére kirendelt bizottságokba erdélyieket is nevezzenek ki. Buciuja gheorghisa a magas telefondíjak miatt jelent be interpellációt.

Napirenden a köztisztviselők fizetéscsökkentése

Ezúttal nagyobb érdeklődés nyilvánul a napirend elé, amelyen a köztisztviselői fizetések csökkentéséről szóló törvényjavaslat szerepel.

Toni, a tanítók szövetségének elnöke szól fel először. Kijelenti, hogy a világ összes köztisztviselői között a román hivatalnok van a legrosszabbul fizetve, ez az újabb csökkentés teljes nyomorba dönti őket. Szerinte igazságtalan, hogy a javaslat különbséget tesz városi és vidéki köztisztviselők között, mert a vidékieknek sok tekintetben nagyobb kiadásai vannak, mint a városiaknak. Legelviselhetetlenebb a tanítók helyzete. Több mint 10000 tanító van az országban, akiknek a fizetése nem haladja meg a 2000 leit. Hogy lehessen megélni ebből? Nem a fizetéseket kellene leszállítani, hanem emelni kellene a tanítók számát!

Pan Halippa közbeszól: Dehogy! Vannak falvak, ahol tíz tanító is működik egy-két tanteremben, a gyermekek pedig kerülnek az iskolát! Előbb iskolai épületekről kell gondoskodni, aztán a gyermekeknek az iskolába való szoktatásáról és csak azután lehet szó a tanítók létszámának emeléséről!

Toni beszéde végén követeli, hogy a 3000 leinél kisebb fizetéseket ne szállítsák le.

Madgeariu rögtön felel Toninak.

— Helytelen dolog, hogy az egész költség-

vetési problémát fölölettel! Már előre is figyelemzteti a többi 23 szónokot, akik a javaslatához feliratkoztak, hogy ne tegyék ezt, hiszen a jelen törvényjavaslat a fizetéseknek csak három hónapra való leszállítását kéri. Ő, mint pénzügyminiszter, kijelenti, hogy áldozathozás nélkül nem lehet megcsinálni a költségvetést s minthogy a többség soraiból is hangok hallatszanak a javaslat ellen, Madgeariu feléjük fordul és így szól:

— Ha pedig Önök ellene szavaznak és nekem mennem kell, akkor jön egy másik pénzügyminiszter és ugyanazt kénytelen majd csinálni! Ne vesztegezzük tehát az időt, hanem hazafias nekilendüléssel teljesítsük kötelességünket az ország iránt!

Eletveszélyesen megfenyegették a nagyváradi horogkeresztes-per védőügyvédjét

Pénteken, február 10-án tárgyalja a nagyváradi törvényszék a Putici Jonel görög keleti teológus által öt diószegi zsidó fiatalember ellen indított bünpert. Puticiot, aki Diószegen horogkeresztes jelvényt viselt, a zsidó fiatalemberek állítólag felszólították, hogy dobja el a jelvényt s miután erre nem volt hajlandó — szerinte — életveszélyesen megfenyegették. Puticinak azonban sikerült elmenekülnie. A nagyváradi román diákság, úgy látszik, most nemzeti ügyet csinál a dologból, mert Cătuneanul, a közismert kolozsvári egyetemi professzort kérték fel a magánvád képviselésére, aki ezt el is fogadta. A zsidó fiatalembereket dr. Cotrus Vasile nagyváradi ügyvéd képviseli. Dr. Cotrus címére „szigorúan bizalmas” jelzéssel csütörtökön reggel postán levél érkezett. A levél gyakorlati kézírással két sűrűn teleírt oldalon válogatott kifejezésekkel gyalázza a román ügyvédet, aki, hogy „eladva magát a zsidóknak, hazárulóvá lett”. „Arcába kőp a román közvélemény és nyiljon meg alatta a föld” — írja többek között a levél írója, aki súlyos fenyegetések után „En” aláírással zárja levelét, figyelemztetve dr. Cotrust, hogy a levelet ne hozza nyilvánosságra s a hatóságok tudomására, mert életével fog meglakolni, hanem jelentson betegét és mondjon le a védelemről...

Dr. Cotrus Vasile a titokzatos eredetű levelet bemutatva a törvényszék elnökének, a vezető ügyésznek és a rendőrkezesnek és kérte, hogy a tárgyalásra rendőri készütséget vezényeljenek ki.

Legjobb harisnyák és keztyűk

szajag csipke és rövidaruk, női és férfi lehrneműek, D. M. C. himző- és horgoló-cérnák, gyapjú kötő-fonák nagy választékban.

Olcsó szabott árak

Cziller Imre áruházában

elénk ad, mert a bizonyosságok sokasága meggyőz arról, hogy valóban az ő tanítása az, amelyet az Egyház hirdet.

E bizonyosságok egyikére, a másképp magyarázhatatlan történelmi tényre mutattam rá az eddigiekben. Ezt itt még csak azzal akarom kiegészíteni, hogy ilyen tekintélyre szükségünk van a lelki egyensúly fenntartására s szellemi szabadságunk biztosítására végett. Igenis, éppen lelki szabadságunk az, amelyet a gondolat legmagasabb szárnyalása, a végső okok kutatása terén egyedül egy földöntúli tekintély biztosíthat. Először is e tekintélyből vezetett hitünk dönti el azt a képzelt deszkafalat, melyet egy bizonyos tudományos irányzat, a metafizika terén beállított zűrzavar hatása alatt, az emberi gondolkodás körül emelni akar, az „ignoramus et ignorabimus”, „nem tudjuk és fogjuk tudni” jelszavával, a tapasztalaton tuliak ismerete lehetőségének tagadásával. Csodálatos, hogy ezt a lemondást, amelyet az imént az emberi elme körüldezkázásának neveztem, némelyek büszkén úgy ünneplik, mint a gondolat legnagyobb teljesítményét, mint a fölvilágosodás diadalmát: holott azt, ha igaz volna, csak a gyásznak hangján, a szellemi csődbejutásnak szomorú bejelentéseként lehetne hirdetni, mint sötétség terjedését ott, ahol fényt és világosságot áhítozunk.

De nem is lehet igaz ez a lemondás, mert a lélek egész élete, az Isten képmására teremtett emberi elme vissza nem fojtható előretérre tiltakozik ellene, csak úgy, mint az iz-

mok a bilincsbezárással, a tudó a levegő elvonása ellen. A korlátoltság e filozófiájának minden erőfeszítése dacára, az az emberi gondolat, melyet rabságban akar tartani, mindig újból és újból kitör valódi hazája, a végtelenség látóköré felé, amelyet kimeríteni, megmérni, teljesen átérteni nem bír, melyben azonban szárnyainak kibontása soha és sehol akadályba nem ütközik, hanem végnélkül haladhat előre. Ez az, ami a végtelenből a véges embernek már e földön is jut a határ nélküli haladás lehetősége, gyönyörűsége, de egyúttal veszélye is, mely utóbbiról tanuszkodnak a lefolyt századok leghatalmasabb emlékeinek tévedései épp úgy, mint e jelennek filozófiai anarchiája — az előbb jellemzett csőd bejelentésének előfutára.

Ámde éppen itt, valódi hazájának: a végtelenség országának bejáratánál találja meg a hívő lélek a végtelen Urának, azt a kinyilatkoztatását, mely eltávolodástól biztosan megóv és a határnélküli haladás útját mutatja. Csak a meg nem értő felületesség beszélhet a „mercv dogmai kényszer” korlátozó hatásáról, a gondolatszabadságot leigázó irányzatáról: nincs itt korlát, mely a haladás útját eltorlaszolná, hanem csak útmutatás a haladás céljai felé és erő e célok folytonos megközelítésére; korlátot a hit csak jobbról-batról távolgató örvények ellen állít, az azokba való lezuhanástól, tehát a fejlődés és haladás meghiúsításától óv. És az sem igaz, hogy a hitigazságok változatlanúsága az evolúciónak törvényével ellenkezik, mely az egész termé-

szeten és — természet világában — az emberen, az emberi gondolkozáson és az emberi intézményeken is uralkodik.

Akik ilyen állítást kockáztatnak, azok teljesen félreismerik az evolúció törvényét: azt hiszik, hogy az csupán mozgást és folytonos átalakulást jelent, holott annak valójában két komponense van: a változatlan alaptörvény és a törvényszerű mozgás. Épp ez különbözteti meg a termékeny, a haladás felé vezető mozgást az erők romboló anarchiájától, épp ez jellemzi azt a mozgást, amelyet evolúciónak lehet nevezni és a véges lények egyik életeleméiként elismerni: épp az a jellemzője, hogy az evolúciónak nevezhető mozgást változatlan nyugvó erők szabályozzák és óvják az önmegsemmisítéstől. Így van ez a kozmikus világban, ahol nem lehet csupán bolygó, hanem szükség van fix központi állócsillagokra, melyek hatása a bolygók mozgását szabályozza, az egymással való összeütközéstől óvja. Így van ez a mi földünk történetében is, ahol változatlan természeti törvények szabályozzák a fajok és az egyedek fejlődését, tevékenységét, az élők életfunkcióit. De így van különösen a teremtés koronájánál, a gondolkodni tudó és akaró lényeknél, melyek a helyes gondolkodás és erkölcsös akarat törvényei alatt állanak s annak megszégésével csak szellemi kaoszba és romlásba juthatnak, de nem haladnak: ami emberi haladás a tévelygések kerülő útján éretett el, az csak az egyenes útra való visszatérés által létesült. Az evolúció tehát szellemi téren is, nemcsak, hogy ki nem

TÁRSADALMI ÉLET

A SZATMÁRI SZÉKESEGYHÁZI ÉNEKKAR műsoros teaestélye zsufolt ház előtt zajlott le a Cecil Egyet nagytermében. A minden részletben nívós műsort az Énekkar nyitotta meg. Először dr Sik-dr Kondela „107. zsoltár” című gyönyörű művét adták elő lendületesen s dinamikailag a legprecízebb kidolgozásban. Majd Konteverai Hajnalát interpretálták Wiesler Egyed karnagy vezetése mellett. A csirke című egyfelvonásos vígjátékban Virág Ibolya, Péchy György és Márkus Mihály arattak nagy sikert. Nagy és megérdemelt sikere volt dr Göbl Zoltánnak, aki Offenbach Hoffmann meséiből a Baba-áriát énekelte finoman, nagy technikával. Egy tréfás jelenetben Pataky Julia, Dumai Margit és Jakab József kitűnősködtek, míg Bárány Mani és Szegedy István egy kis paraszt darabban járultak hozzá az estély sikeréhez. Fejes Mártonné szavallatával vastapsot kapott jutalmul. A nívós műsor utolsó száma az énekkaré volt. A közismert népdalt Látod-e babám-ot hozták elének újszerű kidolgozással, ami Wiesler Egyed karnagy érdeme. Pataky József konferansza állandó derűtséget keltett. Műsor után tánc volt a kora reggeli órákig.

A FELSOVISÓI LEGÉNYEGYLET műsoros táncmulatságot rendezett. Színrehozta a Gyimesi vadvirág népszínművet nagy zsufolt ház mellett. A szereplő leányok és fiúk minden díszet megérdemelték. A közönség tomboló tapsviharral honorálta Bárány Gizike, Harcos Etuska, Gyöngy Nelli, Riskovits Nelli, Hübel Mártuska, Kulcsár Irénke, Taube Magdus, Todor Vilma, Bertalan Jenő, Riskovits Jenő, Scheffer Albert, Horáček József, Hackel László, Orbán Gyula, Gyöngy Aladár, Hübel Gyula, Bárány Ödön, Krafcsik Tamás, Liszkovits János, Juhász József, Láng József, Krammer Aladár, Kovács András, Bárány Gyula, Musinszky Rezső, Musinszki József és Jachmannosky Ernő igen ügyes játékát. Az előadás rendezéséért Baumgartner Alajos plébánost, az egyesület igazgatóját illeti elismerés. Az előadást tánc fejezte be, a Legényegylet saját zenekarának hangjainak mellett.

A GYERGYÓSZENTMIKLÓSI MAGYAR PART A SZÉKELY LEÁNYEGYLETTEL kapcsolatosan megrendezte a minden évben megtartott hagyományos „Szóttés bál”-ját, ami az idén is nagy sikert aratott. Minden magyar ember kötelességszerűen megjelent a Laurentzi-szálló nagytermében tartott estélyen. A tánc előtt rövid egyfelvonásos, humoros jeleneteket adott elő a Székely Leányegylet, a Székely Legényegylettel karöltve. A fényesen sikerült mulatság reggelig tartott.

zárja, de egyenesen követeli a változatlan igazságok létezését; a haladás pedig nem abból áll, hogy ezek az igazságok változzanak, hanem abból, hogy azoknak mindig teljesebb és teljesebb megértése érvényesüljön, mint az emberi elme legdicsőbb hódítása: a világosság, az „ignoramus ignorabimus” sötéttségbe való zuhanás helyett.

Akkor azonban igazuk volna az evolúció tanát túlfeszítő, minden változatlan nyugvó pontot tagadó elméknek, ha ezt a tagadást csupán a természeti és a természetes emberi erőkre vonatkoztatnák, ha azt mondanák, hogy amit emberi elme kitalált, az ilyen változhatatlanságot nem igényelhet, mert hiszen az lehet tévedés is, vagy időszerűséghez kötött tétel: épp úgy a természeti erők, mint olyanok, nem ruházhatók fel a változatlanság jellegével. Ez történetesen igaz. De mivel másfelől ilyen fix törvényekre — a lelki életben örök igazságokra szükség van, és mivel azok csak az isteni akaratban, az isteni mindentudásban és abszolút tökéletességben találhatók, szükségünk van Istenre, hogy a világot és önmagunkat megértsük és szükségünk van az Ő kinyilatkoztatására és kinyilatkoztatásnak az Ő általa eszközölt megóvására, valamint az Ő segítségére, hogy ezt a megértést életünkbe átvigyuk.

Tehát: Credo hiszek, credo Istennek. — az Egyháznak pedig azért, mert az Isten ígéjét közvetíti: hiszek, hogy világosságban, erőben és haladásban élhessek.

A NAGYBÁNYAI KATOLIKUS EGYHÁZ a városi színházteremben bált rendezett saját céljai javára, a legnagyobb sikerrel. Az áldozatkész közönség a legkitűnőbb bufféról gondoskodott. A kongregációk, a Leányegylet és a Leányklub tagjai végezték a felszolgálást és a serény csapatot Szőke Béla prépost irányította. A kitűnő hangulatu estély a reggeli órákig tartott.

A GYERGYÓSZENTMIKLÓSI MISSIONÁRSULAT eddigi jótékony célú nyilvános előadásait nem tartja meg, mert a bevétel sokszor nem fedezte a kiadásokat. A 52 százalékos adó, repülőbélyeg, zeneszerzők díjai, engedélyek beszerzése, somertaxa és ezerféle taxák miatt. De megvalósították azt a pompás ötletet, hogy hetenként magánháznál kisebb női összejöveteleket rendeznek. Ezek a hölgyek kézimunkával jelennek meg és párleves adományokat perselybe gyűjtve, beszállítják a Missió pénztárába. Az adományokat a szegény családok felségélyezésére fordítják.

A KÖRÖSPATAKI IRGALMAS NŐVÉREK jótékony célú előadást rendeztek. Színre került: Hol a boldogság? tanulságos színmű 5 felvonásban, amelynek főszerepét Kiss Ludmilla mély átérzéssel játszotta. Kitűnő volt Jánosy Mancsi, Jánosy Jolán, Tóth Gabi, Kátho Nusi, Zatureczky Katus, kik együttesen biztosították a teljes sikert. Második volt az Álarcsból című bohózat. Meglepetve ismertünk az összes előbbi szereplőkre, akikhez az iskola növendékei közül többen csatlakozva, állandó derűtségekben tartották a közönséget. A rendezés nehézségeivel — mint rendszeren — T. M. Remigia nővér küzdött meg.

A BOZOVICSI RÓMAI KATOLIKUS OLTÁREGYLET jótékony célú műsoros táncestélyt rendezett a következő műsorral: Deutschemeister-induló, Szalonzenekar Loreley (Heine Langer) Vegyeskar. Hegedüverseny e-moll: Mendelssohn op 64. Dományanc P.—Gleich Mátyás. Viharban (Dürner G.) Vegyeskar. Singing: Frühlingsrauchen, zongorasolo Létai A. Cantec de dans (de Blan). Vegyeskar. Brahm-Joachim: V. Ung. Tanz, Hegedü, Zong. Dományancz P.—Gleich Mátyás. Schubert: Ständchen, Solo és énekarra átdolg. Létay Antal, Soló: Birling Rózsai. Weber C. M.: Vadászkar, Freischütz operaból. Vegyeskar zongorakísérettel. Schlagerok... Salon, Jazz-Band. Karnagy: Létay Antal okl. gépészmérnök. Ugy a kórus, mint a szólisták tudásuk legjavát adták és a közönség mély tetszését váltották ki. Az estély úgy erkölcsileg, mint anyagilag szépen sikerült. Az estély sikeréhez Gleich Mátyás vendégszereplése és precíz zongorakísérete nagyban hozzájárult. A közreműködőknek és a karnagnak fáradságukért ezton is hálás köszönet a Rendező-egylettől.

A SZATMÁRI LÓRÁNTFFY ZSUZSANNA-EGYESÜLET, jólsikerült műsoros táncestélyt rendezett. Bevezető előadást Bakcsyné Korbuly Irén mondott, a női kötelességről. Galgóczy Anita és Szeibert Ella táncduettet mutattak be. Pirkler Lucy énekszámait megérdemelten nagy sikert aratott. Zongorán Eötvös Dánielné kísérte finom alkalmaz-

Tóth Tihamér reprezentáns művei:

Krisztus Király 250 lei
Tíz parancsolat I. rész . 250 lei
Tíz parancsolat II. rész . 250 lei
Hiszek Egy Istenben . . 250 lei
Hiszek Jézus Krisztusban 250 lei
Az öt könyv együttes megrendelése esetén portó ingyenes.

Erdélyi Lapok könyvosztálya
Oradea—Nagyvárad, Strada Regele Carol 5.

kodással. Richter Pál zenetanár értékes művészi hegedűjátékával nyugtázta le a hallgatóságot. Kalmár Irma tanárnő szépen szavalt. Demjén Illy táncszáma finom és született művészetre vall. Nagy sikere volt. Műsor után táncmulatság volt.

A NAGYKAROLYI KÖLCSEY EGYESÜLET Arany János emlékműnépélyt tartott a Katolikus Legényegylet dísztermében. Gönczy Sándor református esperes szép megnyitó beszéde után Kugler István, Gönczy Sándor és Szalay Ilus Arany költeményeket szavaltak. Arany életéről és költészetéről Debrecezen István szatmári református lelkész tartott értékes előadást. A műsort Arany Tengerihántás c. költeményének színpadi megjelenítése fejezte be, amelyből Litteczky Mária hatásos szavallata tűnt ki.

A TÖLGYESI VIGALMI SZAKOSZTÁLY szép sikerű műsoros előadást rendezett Petres Ignác elnök vezetésével. Előadtak három vígjátékot, az egész salu részvétele mellett. A jó és buzgó munkának meg is volt a megfelelő erkölcsi és anyagi sikere is. Ez a kitűnő gárda megmutatta most is, mint annyiszor a közelmúltban, hogy katolikus magyar iskolájáért vezetőivel együtt mindent megtesz és méltán megérdemli a derék tölgyesiek pártfogását. Farsangra ismét készül egy újabb jólsikerű estélyre.

Szerkesztői üzenetek

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

M. H. A. Harasztos. A kérdezett Tamás Gyula nem volt ügynökünk, lapunkkal soha semmiféle összeköttetésben nem állott és soha hírére se halottuk.

T. B. Kolozsvár. Ötlete nagyon életre való — de nagyobb tettelekben megcsinálták már mindenfelé. A Karitás is azzal foglalkozik. Sok kezelési nehézség van, amire itt nem térhetünk ki. Méltó tássek ellátni, hogy minden jó lelkű ember megtalálja a helyet jótékonyági filléreinek.

Sürgős. Pontos cím: Szent József szanatorium Oradea. Strada Holban.

AZ ÚJ, TELJES

SZENTEK ÉLETE

I. kötet január-március, II. kötet április-június, III. kötet július-szeptember, IV. kötet október-december hónapokra eső életrajzokat foglalja magában

Egy kötet ára:

Fűzve	90 lei.
Félvászonkötésben	120 "
Díszkötésben	180 "
Bőrkötésben	240 "

Szent István Társulat, Budapest, kiadása.

A hatalmas mű nem hiányozhat egy keresztény család asztaláról sem. Szakszerű ismertetésére visszatérünk.

Megrendelhető az Erdélyi Lapok könyvosztályánál.

Dr Schütz Antal egyet. tanár szerkesztésében négy kötetben jelenik meg.

Az első kötet már megjelent, folytatólagosan ebben az évben mind a négy kötet megjelenik.

Az összes népek elsíratják a magyarság nagy halottját

Szombaton indul haza a koporsó. Magyar diákok őrzik Genfben Apponyi holttestét. A budai Mátyás-templomban helyezik örök nyugalomra

Bethlen István lesz Apponyi utóda a delegációban

Budapestről jelentik: Az utóbbi idők eseményei között szinte páratlanul áll a világsajtó egyöntetű megnyilatkozása a gróf Apponyi Albert halála fölötti gyászban és részvételben. Nincs a világlapok s az olasz, francia, és német sajtó, de a lengyel, csehszlovák, jugoszláv, román, török, bulgár, görög, belga, spanyol és svéd lapok is teljes részletességgel számolnak be a halál beálltáról, a felravatkozott nagy halotról és a temetésről, megosztva a magyarság gyászát.

Magyar egyetemi hallgatók őrzik Genfben a koporsót

Genfből jelentik: Apponyi Albert gróf holttestét a Szent József-ről elnevezett templomban ravatalozták fel, ahol pénteken délelőtt 11 órakor ünnepélyes gyásztisztvislet keretében fog a Nemzetek Szövetsége búcsút venni a nagy magyar államférfiútól. A ravatalra helyezett koporsót közepén a magyar címerrel hímzett nemzeti színű lepel borítja, jobbról és balról három-három kandalláberben gyertyák lobognak s a koporsót cserkész ruhában magyar egyetemi hallgatók őrzik. Gróf Apponyi feleségének koszorúszalagján ez a felirat van: „A sírig és a síron túl — Matild.”

Gróf Apponyi Albertné, aki a múlt héten maga is nátházban szenvedett, az ápolás fáradalmi következtében kimerült. Minthogy hőmérséklete is emelkedett, környezete kérésére ma a kora esti órákban ágyba feküdt.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Nagyapponyi gróf Apponyi Albertné, született Mensdorff-Pouilly-Dietrichstein Klotild grófnő, a maga és gyermekei: gróf Apponyi György, Mária és Júlia, gróf Pálffy Ferencné, unokái: gróf Apponyi Albert és Éva, menyje, gróf Apponyi Györgyné született Odescalchi Margit hercegnő, veje, erdődi gróf Pálffy Ferenc nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy szeretett férje, apjuk, nagyapjuk és apósuk

Nagyapponyi gróf APPONYI ALBERT,

es. és kir. valóságos belső titkos tanácsos, az aranygyapjas-rend lovagja, a Lipót-rend nagykeresztjének tulajdonosa, nyugalmazott m. kir. miniszter, Jászberény város országgyűlési képviselője, Magyarország fődelegátusa a leszerelési értekezleten, stb.

1933 február hó 7-én rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után életének 87. boldog házasságának 36. évében Genfben csendesen elhunyt.

Drága halottunk földi maradványait folyó hó 10-én, pénteken délelőtt 10 órakor a genfi Szent József plébániatemplomban leendő beszentelés után hazaszállítjuk és magyar földben helyezük örök nyugalomra.

Az engesztelő szentmiseáldozat Genfben és Budapestben fog az Eggek Urának bemutatni.

Genf, 1933 február hó 7-én.

Requiescat in pace!

A nagy halott özvegyét részvétlívárokkal árasztják el. Dr. Serédy Jusztinián bíboros-hercegprímás az alábbi részvétlívart küldte Genfben a nagy államférfi özvegyének:

„Legőszintébb részvételemet küldöm. Imádkozom az Ő nagy lelkéért. Serédy bíborosok.”

Nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, továbbá Gömbös Gyula miniszterelnök az elhunytat dicsőítő és részvétüket kifejtő táviratai után megérkezett Apponyinéhoz Zita királynő és Ottó királyfi következő részvétlívartja:

„Mély fájdalommal gyászolok Önnel, gyermekeivel és az egész magyar hazával. Szívem mélyéből imádkozom a nemes elhunytért, aki királyainak hűséges zászlósa, nekem pedig kitartó tanácsadó volt a számkivetésben.” Zita.

Mélyen megrendülten állok a nagy magyar hazafi ravatalánál. Az egész magyar nemzettel együtt fájdalommal annak halálát, aki szerencsében, balsorsban, megaláztatásban egy félszázadon túl hazájának szentelte erejének javát. Gyászolom azt, aki a legszerencsétlenebb időben volt a jogfolytonosság zászlóvivője. Nagy szomorúságomban imádkozom ifjúságom pótolhatatlan atyai barátjáért. Ottó.

Albrecht főherceg, Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter küldötték távirati részvétet a rengeteg magyar részvétlívart között.

Az összes népek részvéte.

De Apponyi nemcsak Magyarország nagy halottja, hanem a Népszövetségnek és az összes népek családjának is. Bizonyos, hogy a Népszövetség is a maga halottjának tekinti, mert Apponyi, ha a magyar ügyért küzdött is, az utolsó percig a népek együttérzésének volt előharcosa és az emberi civilizáció előretörésének lánglelkű apostola. Hogy mennyire mélység-

Német sajtóvélemény: A Népszövetség nem fog többé hozzá hasonló nagy férfit látni

A centrumpárt berlini vezető lapja, a „Germania” Genfből keltezett hosszabb cikkben jelenti be Apponyi Albert elhunytát. A cikk címe is jellemző: „Genf Apponyit gyászolja.” A cikk többek közt a következőket mondja:

— Ritkán hatott haláleset az egész Genfre olyan megrázóan, mint ez. A leszerelési konferencia megbízottja, akiknek éppen közvetlenül a halálhír vétele előtt olvasta föl Henderson elnök az Apponyi levele szövegét, — azok a megbízottak, akik még előbb a hosszú beszédek hallgatták, a francia leszerelési tervről, amelyhez éppen a most elhunyt grófnak is lett volna fontos mondanivalója, — azok a megbízottak a halálhírről hirtelen elnémultak. Megilletődve hall-

sen érzik a gyászt a Népszövetség politikusai, a magyar kormány s az özvegynek küldött részvétlívartok és sajtónyilatkozatok igazolják. Paul Boncour, Benes, a holland főkonzul is mély részvételt osztják a magyar nemzet gyászát.

Titulescu részvétlívartja.

Bukarest. Saját tud. Titulescu külügyminiszter a következő részvétlívartot küldte gróf Apponyinéknak Genfben:

— Fájdalmas megindultsággal értesültem Apponyi gróf haláláról. Számomra ő az abszolút hazafiságot jelenti, egyesülve a léleknek oly nagy emelkedettségével és azzal a tökéletes lovagiassággal, amely tiszteletet és rokonzást parancsolt. Teljes szívemből átérzem a gyászt, amely Magyarországot érte azzal, hogy elvesztette egyik leghűségesebb fiát. Ez a gyász minket valamennyiünket érint, mert a nemzetközi élet is elvesztette az elhunytal egyik legragyogóbb képviselőjét. Meghajlok a nagy elköltözött emléke előtt és kérem önt, asszonyom, fogadja mély és tiszteletteljes részvétlívartomat.

Szombaton indul haza a nagy halott.

Budapestről jelentik: Apponyi Albert gróf földi maradványai a család tagjainak és a kormány megbízottainak kíséretében szombaton 9 óra 55 perckor érkezik meg a keleti pályaudvarra. A megérkezés után gyászmenet kíséri a holttestét a parlament épületébe, ahol még aznap este az országház kupolacsarnokában ravatalozzák fel.

Mint megírtuk, a temetési szertartást a keddi temetésen Serédy Jusztinián bíbornok hercegprímás celebrálja az Országház kupolacsarnokában, a budai dalárda részvételével. A temetési menet innen a Kossuth Lajos téren és Lánchidon keresztül vonul a koronázó Mátyás templomhoz, ahol Mikes János gróf szombathelyi püspök szenteli be a sirt.

Bethlen lesz a delegáció vezetője.

Budapestről jelentik: Apponyi Albert halálával megüresedett a magyar delegáció vezetőjének helye. Ez a kérdés szerdán már szóba is került s a Ház folyosóján olyan hírek terjedtek el, amelyek megerősítik, hogy Bethlen Istvánnak ajánlják fel a delegáció vezetését.

gatták azt a pár szót, amit Táncoz tábornok elcsukló hangon bejelentett, aztán hallgatva gyűltek ki a folyosóra, amikor Henderson elnök a gyász jeléül az ülés negyedórás felfüggesztését indítványozta. Egy a legnagyobbak közül, akik valaha itt Genfben a világnak beszéltek, az volt halott. Ezt érezték mindnyájan.

— Sohasem fogjuk elfelejteni az ő 1929—30. évbéli nagy beszédeit, sohasem azt az első beszédet, amit 1932. februárban a leszerelési konferencia előtt tartott. Ugy állott a nyolcvanhétéves öreg a világ összes országainak a diplomatai előtt, mint valami bíró, mint valami megtestesült néppöntudat. És szemük elé tárta, mit kell a Népszövetségnek tennie, hogy valóban békeszövetség legyen belőle. És az ő szavai még a politikai ellenfelek szívéhez is megtalálták az utat, mert senkisé tudhatott a revizió tiszteltreméltó előharcosának nemzeti zárkózottságot, vagy egyoldalúságot a szeméretelni. Mindenki benne azt az embert ismerte meg, aki nem egyedül a hazája iránti szeretetből beszélt, de az igazi béke iránti szeretetből is.

— Most meghalt a béke nagy apostola, aki a népek szabad haladással való fejlődésének volt a szószólója. A Népszövetség sohasem fog még olyan férfit látni, mint ő, aki egyformán nagy volt államférfinak is, politikusnak is és bölcsnek is.

A

HOTEL CENTRAL

mindazok számára, akik hosszabb ideig óhajtanak Kolozsvárt tartózkodni, **penzió árakat** állapított meg:

3-szori étkezés, kiszolgálás, szoba

egy személy számára Lei 220.—
két „ „ „ „ 370.—

Hideg-meleg víz. Központi fűtés.

Apponyi utolsó szavai

Az „Az Est” genfi tudósítója írja a nagy magyar államférfi haldoklása perceiről, hogy az utolsó éjszakán a magyar újságírók ott virrasztottak Apponyi ajtaja előtt. Megtörtént a tragikus fordulat, amely után az orvosok már nem tehetek egyebet, csak koffein-injekciókkal enyhítették Apponyi szenvedéseit.

Szavai egyre elmosódottabbakká lettek — írja a lap. — Még a deliriosus percek beállta előtt az elkékült ajkak ilyen szavakat rebegtek:

— Kitartás!... Legyen bátor a magyar és utótt a győzelem órája.

De még a halál előtt néhány perccel is beszélt és mindig magyar szavakat suttogott.

A francia külügyminiszter mondja: „Ugy magaslott ki, mint a Mont Blanc...”

A jelenleg Genfben időző Paul-Boncour francia külügyminiszter és volt miniszterelnök fogadta az „Az Est” munkatársát s meghatott emlékezéssel beszélt Apponyiról.

— Genfben minden gyermek ismerte őt, — mondotta Boncour, — rendkívül népszerű volt. Magam is nagyon szerettem és korunkban, amelyet olyan nagyon jellemez a tisztelet hiánya és Svájcban, ahol az emberek olyan magas átlagnívón élnek, de végeredményben olyan egyöntetű életet folytatnak, éppen úgy kimagaslott ő, mint a Mont Blanc kiemelkedik a többi hegyek közül.

— Sokszor elgondokoztam, amikor Apponyi nemes homlokát láttam a népszövetségi teremben: milyen nagy problémák ütköznek össze ebben az emberben!

— Tegnap, amikor olyan megrázóan átérezte a politikusok közül mindenki a magyar nemzet fájdalmát, egy pillanatra az őtlött az eszembe, hogy az ilyen individuumnak, az ilyen egyéniségnek, mint amilyen gróf Apponyi Albert volt, szelleme és emléke talán örökké közöttünk fog lebegni.

— Belátom azt — mondja végül Boncour és finom vonásain kis fájdalom suhan át, — hogy az ilyen ember, amilyen

ez az öreg magyar úr volt, a korlátok közé szorított társadalmi rendben nem teremhetett volna meg. Neki szabadon kellett mozognia, hogy fájának egész erejét kibonthassák benne, utaznia, gondolkoznia, érintkeznie emberekkel, imádkoznia és muzsikálnia. Gyönyörű volt a harmónia ennek az embernek az életében, egész tevékenységében.

— Miként az erdő fáját, őt is a viharok edzették meg és formálták sudárrá. Ilyen ember, ilyen államférfi után kell törekednie a jövő politikájának.

A hadifogoly tragédiája

Temesvár. Sajét tud. Paku József volt hadifogolyról van ezúttal szó, aki most úgy került előtérbe, hogy a lugosi elmeegógyintézetből megszökött, haza Temesvárra. Persze meggyült emiatt a baja a rendőrséggel, végtére azonban magára hagyták, mert nem közveszélyes.

A rendőrség épületében beszélünk Paku Józseffel: újból beidéztek, holmi — lopásból kifolyólag.

Paku József, mint annyi más, a háború kitörésekor bevonult. Káplár volt és még 1914-ben orosz hadifogságba került. Rettenetes idő lehetett az az öt év, amelyet Oroszországban töltött, legalább is az öt év jórésze. Milyen benn Szibéria szívében élt Paku József és három álló esztendeig ez az élet abban állt, hogy valami őserdőben napról-napra csak fát vágott, irtotta az erdőt. Rettenetes idő lehetett, de nem minden napsugár nélkül, mert a szegény hadifogoly szerelmes lett egy asszonyba s el is vette feleségül. Büszkeség csendül ki a hangjából, amikor az asszonyról beszél:

— Heccegi kastélyban nevelkedett! Apja hercegi főkertész volt!

Az asszonynak férje is volt: továbbszolgáló őrmester az orosz hadseregben. A férjet egyszer csak hazahozták a háborúból: beteg volt. Meg is halt, tifuszban. És Pacu József lett az asszony második férje s amikor hazatért, magával hozta az asszonyt és annak első házasságából származó két fiát is. Egyideig Nagyfalun tartózkodott, aztán meg bejött Temesvárra. Alláshoz is jutott, ruhatáros lett a Lloyd-Klubban.

Egészen szépen, csak kissé szaggatottan beszél ezekről Paku József, a volt hadifogoly, aki most a lugosi elmeegógyintézetből megszökött.

— A tekintély, a tekintély! — ezen bűnsong aztán egyszerre beszélgetés közben. — Ruhatáros voltam és egyszerre odalett a tekintély!

Hogy, hogy nem — nem lehetett belőle kivenni. Rettenetes idő lehetett az a Szibériában eltöltött öt esztendő; rettenetes következményei voltak. A szibériai hadifogoly elment békés ruhatárosnak, de annak a rettenetes időnek fullánkja-mérge beette magát az agyába. Szegény, sorsuldözött ember: elmebeteg lett. S azóta oda az állás és azóta — ahogy a rendőrségen mondják — nem is egyszer, hanem összesen kilencszer internálták már szegény jó Paku Józsefet a bolondok házába...

De micsoda lopásról van szó?

Hát a rendőrség telefonon érdeklődött a lugosi kórházigazgatónál, mitévő legyen a megszökött elmebeteggel. S azt mondta ekkor az igazgató, nem kell őt visszahozni. Csak a ruhát követeli a kórház, a ruhát, amit Paku József ellopott. S amikor a rendőrségen felbosszúra vonták, hát mutatta a batyuját, mutatta a darócna drágját, meg az ingét: ez mind a kórházé.

— Hát akkor azt ide kell adja!

— Jól van, de mihez járjak én?

— Nincs semmiféle ruhája?

Ottó királyfi Apponyi Albert ravatalánál

Csütörtökön délelőtt Ottó királyfi Czirák gróf kíséretében Genfbe érkezett, ahol egyenesen Apponyi Albert ravatalához sietett. Miután koszorút helyezett a ravatalra, hosszú imába merült. Ezután a gyászoló családot látogatta meg és délután két órakor Czirák gróf kíséretében elhagyta Genfét. Czirák gróf azonban vissza fog térni, hogy a péntek délelőtti gyászszertartásokon képviselje Zitát és Ottó királyfit. A svájci szövetségtanács a legnagyobb előzékenységgel tette lehetővé, hogy Ottó, ha rövid időre is, de személyesen jelenhessenek meg Apponyi Albert ravatalánál.

— Van, három rend ruhám van. Csak hogy az meg a kórházban maradt...

Rendőrségi embereknek is van szívük. Ezekután a szegény hadifogoly lopási ügyét már más szemmel nézték s minden további nélkül haza is küldték az embert. Utóvégre ruházat nélkül tényleg nem maradhat.

— S a két orosz gyermek? — kérdeztük végül.

Egészen elborult erre a szegény ember arca:

— Embersorba kerültek. Itt vannak Temesvárott.

Szegény Pacu József hazahozta orosz feleségét s elhozta az orosz továbbszolgáló őrmester két fiát is. Fel is nevelte őket, jó szívvel, tisztességgel. És embersorba kerültek. És most aztán — terhükre van az öreg. A szegény, sorsuldözött volt hadifogoly, aki otthont adott nekik és apjuk helyett apjuk igyekezett lenni. A rendőrségen mondják, hogy Paku József két mostoha fia sürgette mindahányszor a szegény ember internálását. A legutóbb is ők festették olyannyira feketének és követelték, hogy vigyék el a bolondok házába.

Paku József tényleg elmebeteg. De nem közveszélyes. Ezt mondta most is a lugosi kórházigazgató, amikor a temesvári rendőrség telefonon érdeklődött, mit csináljon a megszökött beteggel.

Irország bekebelezi Ulster-tartományt

(Dublin). Az ir képviselőház az országos választás után csütörtökön tartotta első ülését. Az országgyűlés De Valerát 82 szavazattal ismét az ország miniszterelnökévé választotta.

De Valera kijelentette, hogy az irországi angolbarát Ulster-tartomány közjogi helyzetének az újabb rendezését is munkába kell venni. Ulster tartomány önkormányzatának a megszüntetését és a tartománynak Irországba való bekebelezését az országgyűlés programba is vette.

Meghalt Frühwirth biboros. Rómából jelentik: Frühwirth András biboros-dékán, csütörtökön reggel 88 éves korában meghalt.

Szép és díszes kiadások!

ATHE NEUM PROPAGANDA KÖNYVEK!

Papini: Krisztus története, 520 oldal.

Egész vászonkötés — — — 90 lei

Papini: Szent Ágoston. Gyönyörű

amateur-kötés — — — 90 lei

Schneider: Néhány óra a bencések

között. — — — 60 lei

Erdélyi Lapok könyvostálya

Oradea Nagyvárad, Str. Regele Carol 5

UI SZENTIRÁS KIADÁSOK

Most felelt meg!

Oszövetség II. kötet

Hosszabb, jegyzetes kiadás, 1090 oldal.
Tartalma: Krónikák I-II.; Ezdrás I-II.;
Tóbiás; Judit; Eszter; Jób; Zsoltárok;
Példabeszédek; Prédikátor; Enekek éneke;
Bölcsesség; Jézus, Sirák fia könyve.
Egészvászonkötés 250 lei.

Eddig ugyanebből a kiadásból

megjelent:

Oszövetség I. kötet.

Tartalma: Ötös öt könyve, József,
a Bírák, Rúth és a királyok négy
könyve. Egészvászonkötés 250 lei.

Újszövetség. I. kötet. Tar-

tartalma: A négy evangélium és az apostolok cselekedetei.
Vászonkötésben 160 lei,
II. kötet. Tartalma: Az apostolok levelei
és a jelenések könyve. Vászonkötésben 140 lei.

„Erdélyi Lapok” könyvostálya.

hetett Pákh
nak és lap
alapításá
magyar iro
sére irányu
március 11-
kolait nagy
csak teológi
ahol Petőfi
a soproni t
terelték. El
hogy azután
1844 őszén
vizsgát le is
korolja az i
vett a Pesti
beteg volt.
szerkesztette
fejlődött ki
lálóg barát
sárnapi Ujs
hogy a mag
lom, a műn
szeretet csir
gyar nép sz
ben, amelyb
ségben, a né
az ellensúly
azzal a szép
azt, az akkor
hogy a tudá
közös birtok
hető formáb
néppel közö
nagyszerűen
rájának fejl
Humoros irá
mornak nem
rista mögött
tőztek, amel
Halála után
olvasói emelt
Ujság tulélt

Friss é
pezső fen

A Zsil
hátralék. I
ügyigazgató
csak az egye
ka van, ame
amikor renc
ték ki az ad
szegényedés
lakóházakna
a háznak az
abban a hel
a bekebelez
sem tudja k
az egész Zsi
lei egyenes
körülményel
pénzügyi hi

Ujabb
nyáknál. A
pokban ujab
zöltek. Febr
kásnak mon
A leépítés o
kálása

HIREK

Központi szerkesztőség:

Oradea—Nagyvárad, Str. Regele Carol II. 5
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **Perédi György**

Kolozsvári szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piața Unirii 13. — Telefon 802.

Budapesti képviselő: **dr. Verzár Gyula**
Budapest, IX., Erkel-u. 12. földsz.
Telefon: 88-0-81. Csekszáma: 22.353.

Pákh Albert halála

1867 február 10

A sarjadó magyar irodalom — amelyik a negyvennyolcas időkben kezdte igazán kibontani magasbalendülő szárnyait — igen sokat köszönhetett Pákh Albertnek, a kiváló humoristának, írónak és lapszerkesztőnek, aki a Vasárnapi Ujság alapításával betetőzte nemcsak élete művét, de a magyar irodalomnak a nép körében való fejlesztésére irányuló munkásságát is. Pákh Albert 1828 március 11-én született a felvidéki Rozsnyón. Iskoláit nagyrészt a felvidéki kisvárosokban járta és csak teológiára került nagyobb városba, Sopronba, ahol Petőfivel barátkozott össze s ez a barátság és a soproni társadalmi élet őt is az irodalom felé terelték. Előbb csak megszerette az irodalmat; hogy azután annak hivott művelőjévé fejlődjék. 1844 őszén Pestre került jurátusnak, s az ügyvédi vizsgát le is tette két év múlva, hogy soha ne gyakorolja az ügyvédi praxist. Már 1845-ben részt vett a Pesti Hírlap szerkesztésében, bár már ekkor beteg volt. Dolgozott a Szépirodalmi Lapoknak, szerkesztette az Ismeretek Tárát, s meleg barátság fejlődött ki köztük és Gyulai Pál között, akihez haláláig barátság kötötte. 1854-ben alapította a Vasárnapi Ujságot, amely kezdetben néplap volt, hogy a magyar nép körében is elhívesse az irodalom, a művészet, a tudás iránt való érdeklődés, szeretet csiréit. Ebben az időben ugyanis a magyar nép számára egy új irodalom volt keletkezésében, amelyben sokan az egyszerűséget az egyszerűségben, a népiest pedig a póriásban látták: ennek az ellensúlyozására indult meg a Vasárnapi Ujság: azzal a szép feladattal, hogy a köztudatba átoigye azt, az akkor még ujdonság erejével ható felfogást, hogy a tudás, az ismeret a nép minden rétegének közös birtoka, csak értelmes és általuk is megérthető formában kell az eszméket, gondolatokat a néppel közölni. Ennek a feladatnak Pákh Albert nagyszerűen meg is felelt s a magyar nép kultúrájának fejlesztését tulajdonképp ő indította meg. Humoros írásai is nagy sikerei voltak, a humornak nem egy elegye rejlett benne, de a humorista mögött mélyen érző szív és nemes lélek rejtőztek, amelyek meleggé tették minden írásművét. Halála után a pesti temetőben a Vasárnapi Ujság olvasói emeltek sírmeleket hanja fölé. A Vasárnapi Ujság túlélte, de a világháború közepén megszűnt.

Friss és üde lesz, ha fürdőjébe Velosa pezsgő fenyőtablettát tesz.

A Zsilvölgyében hetven millió az adóhátralék. Petrozsény. Saját tud. A pénzügyigazgatóság szerint Petrozsény városának csak az egyenes adókból huszmillió adóhátraléka van, amely azokról az évekről dotálódik, amikor rendszertelenül és igazságtalanul vetették ki az adókat, nem számolva a lakosság leszegényedésével. Ezt igazolja az, hogy egyes lakóházaknak a hátralékos adója meghaladja a háznak az értékét és a magas fiskus most abban a helyzetben van, hogy ha elárverezeti a bekebelezett házat, az adónak még a felét sem tudja kivenni belőle. A kimutatás szerint az egész Zsilvölgyének több mint ötven millió lei egyenes adóhátraléka van, amelyet a mai körülmények között aligha fog behajtani a pénzügyi hivatal.

Ujabb elbocsajtások a zsilvölgyi bányáknál. A zsilvölgyi szénbányák a napokban újabb munkáselbocsajtásokat eszközöltek. Február elsejére több mint száz munkásnak mondták fel és huszonnégy altisztnek. A leépítés oka a vasúti szénrendelések redukálása.

Plébános-kinevezések. Temesvár. Saját tud. Dr. Pacha Agoston megyéspüspök Lindner Vendel belvárosi káplánt és szemináriumi prefektust Bahovára kinevezte plébánosnak. Szemináriumi prefektus Fodor József belvárosi káplán lett, helyére Ujvári Lőrinc nagyszentmiklósi káplánt nevezte ki a püspök. Nagyszentmiklósról pedig Koch Jánost, Logovácra Hönig János ujmisést.

Szatmáron viharos gyűlésen követelték az inflációt. Szatmár. Saját tud. Izzó hangulatu gyűlés folyt le Szatmáron, amelyen résztvett Szatmár minden számottevő gazdája, iparos és kereskedője. A gyűlést a Szatmárnemzeti Gazdasági Egyesület elnöke: *berencei Kovács Lajos* nyitotta meg s nagy vonalakban rajzolta ki azt a lelkes akciót, amelyet a gazdasági társadalom megmentése érdekében indítottak, főképpen az adósságrendezés céljából. *Barbul Miklós*, az Agrárfront elnöke beszédében rámutatott az utóbbi hónapok helytelen pénzügyi politikájára. A defláció megnyomorítja nemcsak a gazdasági társadalmat, de megöli úgy a kereskedelmet, mint az ipart is. Dr. *Fischer József*, az Agrárfront titkára festette le az ország gazdasági helyzetét. Az ország lakossága teljesen kimerült s most a tisztviselők fizetésének megnyirbálásával igyekeznek a megbillent gyensúlyt helyreállítani. A konverziós törvényt is rosszul alkalmazzák. *Most már csak az infláció segíthet.* Elhatározták, hogy a kereskedő, iparos és gazdasági társadalom összekovácsolására állandó bizottságot küldenek ki. A bizottság tagjai: *Ber. Kovács Béla, Barbul Miklós, dr. Kölcsey Ferenc, Sámuel Ignác, Weisz Zoltán, Toma Floru, Kerekes István, de Gerandó Félix, Szücs Kálmán és Gyüre Lajos* lettek. A titkári teendőket dr. *Fischer József* látja el.

Négy lei hiányzott az ötven leies csomagból és csalásért vonták felelősségre. Csikszereda. Saját tud. A járásbíró előtt érdekes és a város közönsége körében sokféle kommentárral kísért ügy került tárgyalásra. *Halász Ernő* szesznyagkereskedő üzletéből egy csomag ötven darab ötleiest tartalmazó aprópénz-rud került forgalomba. A csomagolás sértetlen volt s azon rajta volt a Halász aláírásán kívül üzleti bélyegzője is, annak jelöl, hogy a csomag tartalmáért a pénz hiánytalan voltáért felel. A szóbanforgó aprópénz-rud forgalmi vándorlása közben dr. *Sándor Gábor* ügyvédhez is elkerült. A csomag felbontása alkalmával nagy meglepetéssel konstatálta, hogy abban nem 50, hanem csak 49 darab ötleies pénz van s az ötvenediknek a helyét egy barnára rozsdásodott egyleies foglalta el. Csalási szándékot és rosszhiszenőséget sejtve, feljelentette a céget. A bíróság előtt Halász kijelentette, nem érzi magát bűnösnek és ha tényleg hiányzott egy ötleies a csomagolásból, készséggel megtéríti, neki nem volt szándéka valakit megkárosítani. Az ügyet békésen elintézni nem lehetett. A bíróság Halásznak a rosszhiszenőséget nem állapította meg és ezért dr. *Sándor Gábor*t keresetével elutasította. Perköltség címen pedig a Halász ügyvédje részére 400 leit ítélt meg. Dr. *Sándor Gábor* az ítélet ellen a bírósághoz fordult.

Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűviz megbecsülhetetlen szolgáltatást tesz azáltal, hogy a béltartalmat kiméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a Ferenc József viz számos féloldali hűdésben fekvő betegnél is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Tavaszi időjárás Gyergyóban. Gyergyószentmiklós. Saját tud. A zord klímájú Gyergyóban az idén szokatlan időjárás van. A hó, amely az ezelőtti években október, november hónapoktól március, áprilisig tartott, nagy hideggel, az idén csak január 10-ike táján esett le. A hideg pedig csak pár napig tartott. Február beálltával annyira megnyihült az idő, hogy még éjjeli fagyok sínesenek. A hó gyors tempóban olvad, úgy, hogy egy pár heti lanya idő után még a hegyeken sem lesz, ami nagy ritkaság Gyergyóban.

Meller Rózsi beismerte, hogy önmérenyület rendezett. Bécsből jelentik: Részletesen beszámoltunk arról a titokzatos körülmények között elkövetett támadásról, amely néhány nappal ezelőtt az „Irja hadnagy” világhírű szerzőjét, a magyar származású dr. Meller Rózsi vegyészdoktorot érte. A szűrt sebekkel meglehetősen nehéz állapotban szanatóriumba szállított írónő ügyében mára szenzációs megállapítást produkált a nyomozás. Meller Rózsi a kereszkérdések sulya sláft megtört és bebizonyosodott a rendőrségnek az a föltevése, hogy az exaltált írónő *önmagá rendezte meg és követte el saját maga ellen a mérényletet.* Nemcsak Meller Rózsi beismerő vallomása tisztázta az ügyet, hanem ezt bizonyítja az a gépirásos levél is, amit állítólag a „titokzatos mérénylet” a „Barna ház küldöttje írt” s amely a „sorra kerülő” több író névsorát tartalmazza. Minden kétséget kizáróan megállapították ugyanis, hogy ez a levél a Meller Rózsi írógéppjén készült. Különös tettének okát még nem lehetett pontosan megállapítani, mert első vallomástétele után a megtört írónő teljesen kimerült és nem lehetett kihallgatását folytatni. Az eljárás megindul ellene és legkevesebb két heti elzárásra ítélik.

Ítélet a gyergyói kommunisták ügyében. Csikszereda. Saját tud. Megírtuk, hogy Gyergyószentmiklóson múlt év december 5-én lejátszódott munkástüntetéskor közel 60 munkanélküli betódult a városháza udvarára, onnan az iktatóhivatalba és inzultáltak egy detektívet is. Aztán elénkelték az internacionálét, éltették a szovjetet, bebucolták a rendőrséget és a hadsereget, majd az uccára kerülve, az internacionálé hangjai mellett tértek haza. Az ügyészség a Marzescu-törvény értelmében államellenes izgatás és lázítás miatt emelt vádat a munkanélküli tömeg vezetői ellen s azoknak egyik csoportját a múlt év decemberében igen súlyos büntetésekkel sújtotta. A törvényszék kedden hirdetett ítéletet. Az elsőrendű vádlottat, *Hirsch Ede* felekezetenküli joghallgatót, mint a mozgalom értelmi szerzőjét és *Eröss István*t három évi fogházra, 15 ezer lei pénzbüntetésre, polgári és politikai jogai öt évre való felfüggesztésére, *Imets János* asztalost, miután bebizonyították vette, hogy ő verte földhöz *Szendrei detektívet*, négy évi fogházra, huszezer lei pénzbírságra, polgári jogainak nyolc évi felfüggesztésére, testvérét, *Imets Mihály* napszámost másfél évi elzárásra, 15 ezer lei pénzbírságra, politikai jogainak öt évi felfüggesztésére, *Demeter István* vagyonos gazdálkodónak nem fogadta el a bíróság a védekezését, hogy véletlenül került a tüntetők közé, azt sem tudja, mi a kommunizmus: hat havi elzárásra, 10 ezer lei pénzbüntetésre, politikai jogai három évre való felfüggesztésére ítélt. Beszámították az egy havi és 25 napi vizsgálati fogságot és a pénzbírságokra nézve kimondotta a törvényszék, hogy az egyenként három hónapi elzárásra változtathatók át. *Lescov* ügyész sulyosbírást, dr. *Méra* védő felmentésért felebbezett és egyben kérte az elítéltek szabadlábára helyezését, amit a bíróság elutasított.

Asszonyok öröme:

INYENCMESTER SZAKÁCSKÖNYVE

2500 recept — 500 oldalon.
Egészvászon kötés.

Athenaeum propagandakiadása.

CSAK 144 LEI

Erdélyi Lapok könyvosztálya

Egy kiváló tanítónő halála. Szatmár. Saját tud. Kereszturi Tóth Julia ny. igazgató-tanítónő szép életének 80-ik évében, mintaszerűen ellátott 47 éves tanítói működése után meghalt Csütörtökön délután 3 órakor temették el a város őrési részvéte mellett. Az engesztelő szentmise-áldozat 10-én d. e. 10 órakor a székesegyházi plébánia templomban. Kiterjedt rokonsága mellett gyászolja az egész város és messze vidékeken volt tanítványainak ezrei. A régi keresztény magyar nagyszonyok típusa volt, mint tanítónő, amelyhez hasonló száz évben ha terem. Melegsívű, szigorú, de igazságos nevelő. Ehhez járult a fenkölt gondolkodás és angyali türelem. Mindenkinnek csak „Juliska néni” volt. 47 évig tanított egyfolytában Beregszászon, Sátoraljaújhelyen, Rahón, Petrozsenyban és végül Szatmáron a Rákóczi ucai iskolában, ahol megkapta az igazgatói címet és jellegét. A gyermekszív igazi rajongásával vették körül volt tanítványai az áldott emlékeztető „Juliska néni” koporsóját. Példaszerű volt női szépségeiben, vallásosságában, pedagógus nagyságában és az a rajongó szeretet, ami halálában is megnyilvánult, a tökéletesség előtti hódolat megnyilvánulása is volt. Gyászolja az egész magyarság, valamint rokonsága: nővére: Kereszturi Tóth Terézia, unokaöccsei: Rónay István ny. esperes-plébános, dr. Kereszturi Tóth József kisvárdai áll. főgimnáziumi igazgató és nevelt leánya: Apai Erzsébet.

Bűnügyi zár alá vették Hevesi Miklós szinigazgató ingóságait. Mint ismert, a nagyváradi Modern Szinpad csődbe került igazgatója, Hevesi Miklós ellen volt szinészei közül többen feljelentést tettek ki nem fizetett gázsijukért. Most Hais Joan vizsgálóbíró fendeletére bűnügyi zárlat alá vették Hevesi Miklós szállodai lakásán talált ingóságait és azokat egy lepecsételt szekrénybe zárták.

Elzárták a jéghegyek egy szigetét a külvilágtól. Amsterdamból jelentik: Az enyhe időjárás beállta óta az Ijsel-tengeren fekvő Urk nevű szigetét a jéghegyek teljesen elzárták a külvilágtól. A jéghegyek a sziget körül valóságos jéghegységgé torlódtak össze, úgy-hogy a szigetet hosszú ideig nem lehet hajóval megközelíteni. Emiatt Amsterdamból repülőgépet küldtek a szigetre, amely 730 kiló postát és különböző élelmiszereket vitt magával, mert a szigeten kifogyott minden husfajta és elfogyott a kenyérsütéshez szükséges élesztő is. A repülőgépet vissza is tért már Urk szigetről, ahonnan négyszáz kiló postát hozott magával. A levelek közt számos felbélgezetlen is akad, mivel a szigeten közben a levélbélgezetek is kifogytak. A pilóták elbeszélések, hogy a sziget délnyugati részén a jéghegyek többszáz méter magasságra tornyosultak fel.

Gyors fáradás, álmatlanság elmúlik, mert az emésztést Kopro hashajtó rendbehozza.

Az ország egészségügyének rovására leszállították a költségvetést. Bukarest, Saját tud. A kamara egészségügyi bizottságában Ioanescu munka és egészségügyi miniszter előadta, hogy a költségvetés úgy leszállítja az ő minisztériumának előirányzatait, hogy a megmaradó összegből már nem lehet fedezni a szükségleteket. Mig más országokban a munka és egészségügyi minisztériumok költségvetése az állam egész költségvetésének 7—10 százalékát teszi ki, addig nálunk csak 3.3 százalékát. Az elmúlt évben ez a költségvetés egy-milliárd kétszáz milliót tett ki, most a megnövekedett szükségletekre való tekintettel másfél milliárdra volna szükség s a pénzügyminiszter csak 670 milliót irányzott elő. Ebből lehetetlenség kijönni. A minimum egy milliárd volna.

A világ legóvatosabb bankja. Londonból jelentik: A világ legóvatosabb pénzintézete az indiai Georgetown országos bankja. A bank tekintettel a gyakori bankrablásokra, éjjel-nappal, még az üzleti órák alatt is zárva tartja kapuit. A kapus csak a pénztáros által személyesen ismert és igazolt állandó ügyfeleket bocsátja be a helyiségekbe és ha ismeretlen fél csenget, a személyzetnek elsősorban a rendőrséget kell telefonálni és csak megfelelő keresztkérdések, sőt esetleges személyintézkedés után bocsátják be az illetőt.

Címbitorlásért bepereltek egy aradi gazdasági egyesületet

Kártérítési per a jogtalan címhasználat miatt

Arad. Saját tud. A Gazdák Egyesületének igazgatósága beperelte a hasonló nevű egyesület vezetőségét cégbitorlás címén. Az egyesület feljelentésében előadta, hogy a minisztérium 1931-ben jóváhagyta alapszabályait, amelynek alapján egész Aradmegyében megkezdte működését. Később az egyesület tagjai közül Radovan Milivoj, Darvas György és Greiner Károly önkényűleg gyűlést hívtak össze, amelyben egyszerű jegyzőkönyvben lemondottak jelentették ki az igazgatóságot. A puccszerű lemondás után az egyesület igazgatója, Stan Tódor alapszabályszerű közgyűlést hívott össze, bejelentette lemondását és új igazgatóságot választottak.

Radovan és társai ekkor különváltak és ugyancsak Gazdák Egyesülete címen megkezdtek működésüket, amivel jelentős kárt okoztak különösen az aradmegyei gazdáknak, akik nem tudták, hogy melyik egyesület mű-

ködi szabályosan. Az egyesület célja volt ugyanis a kisgazdák érdekeinek előmozdítása. Mivel pedig csak az egyik egyesületnek volt jóváhagyott alapszabálya, csakis ez képviselhetette a tagjai érdekeit jogosan a hatóságok előtt.

A folytonos panaszok megszüntetésére az alapszabályszerűen működő egyesület elhatározta, hogy a törvényszékhez fordul jogorvoslatért és Drincu dr, Sporea dr, ügyvédek útján keresetet indított a jogtalanul működő egyesület ellen, kérve annak megszüntetését a törvényszéktől. Az okozott kár megtérítésére az egyesület külön keresetet indított. A megtartott tárgyaláson a törvényszék elrendelte a bizonyítás kiegészítését és bekérte a törvényszék I. tanácsánál levő iratokat, amelyből kiderül, hogy a gazdák egyesületének jogi személyisége meg van állapítva. A tárgyalás folytatását március második felére tűzték ki.

Életmentő nevelőnő. Arad. Saját tud. Rácz Gyula mérnök hat éves kislánya nevelőnőjével a Maros partján játszott. Véletlenül megcsuszolt és beleesett a jéges hullámokba. A nevelőnő rögtön utána ugrott és élete veszélyeztetésével kimentette a már fuldokló kisgyermekét.

Jogtalanul bitorolták Aradon a város földjeit. Arad. Saját tud. A város vezetőségéhez bejelentés érkezett, hogy a kisajátító bizottság által a város számára visszaadott földeket illetéktelen egyének használják. A bejelentés alapján a város bizottságot küldött ki, amely megállapította, hogy mintegy negyven hold földet használtak a város határában jogszabálytalanul és ezáltal több mint százezer lei kár érte a város közönségét évek óta, mivel a földek semmi hasznót sem hoztak. Bevezették a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a bitorló gazdák kik voltak, amelynek befejezése után a város keresetet indít ellenük kártérítés címén.

ADOMÁNYOK. A gyergyótolgyesi iskola szegény, meztelen gyermekei részére adományoztak: Gróf Teleki Margit 100 leit, Vetési Imre ny. plébános 250 leit, Gáspár István (másodszor) 200 leit, Sass Antal plébános 60 leit, Herrling Károlyné 50 leit, Kiss András plébános 50 leit. — Az elhunyt gyergyótolgyesi plébános öreg, tehetetlen édesanyjának, özv. Sorbánnénak adományoztak: Kiss András plébános 50 leit, Herrling Károlyné 100 leit, Bernácsik József káplán 200 leit, dr. Macalik Gy. theologiai tanár 100 leit, Sturek Emil lelkész 100 leit, Timár Sándor plébános 100 leit, Perpek János plébános 100 leit, Merza István esperes 50 leit. — A nemeslelkű adományozóknak e helyen mondandó köszönetet és szeretettel kérnek mindkét részre további segítséget.

UI KÖNYV!
MOST JELENT MEG!
MÉCS LASZLO
LEGYEN VILÁGOSSÁG

című verseskötete. Mécs Lászlót nem kell külön ismertetni Erdélyben. Minden itteni úttal valóságos diáda-út. Az új Mécs-ötlet ára füzve 108 lei. Kötve 168 lei és porto.

Más kapható Mécs-könyvek:
Öveg legenda : füzve . 120 lei.
Hajnali harangszó: füzve 139 "

„ERDELYI LAPOK” KÖNYVOSZTÁLYA

Agrárváltóért nem perelhetők a kezesek. A nagyváradi törvényszék II. szék-ciója érdekes határozatot hozott egy polgári váltóperben. Az agrárszanálás alá bejelentett követelések iránti keresetet a kezesek ellen elutasította azon a címen, hogy az agrárváltók lejártát a törvény meghosszabbította s így a kereset a nem mezőgazda kezessel szemben is időelőtti. Jogászi körökben az volt eddig a vélemény, hogy csak az eljárás függesztendő fel a szanálási ügy befejezéséig. Egy 125 ezer leies váltóról volt szó, amelyet Hornyánszky Pál mezőgazda adott és Komzsik Alajos kereskedő zsíralt a Fiat autócégnek. A törvényszék, miután a felperes keresetét elutasította, kötelezte egyben a perköltségek megtérítésére is.

ZÜRICH I ZÁRLAT. Párizs 20.23¹/₂, London 17.79, Newyork 518³/₈, Bruxelles 72.12¹/₂, Milánó 26.50, Madrid 42.53³/₄, Amsterdam 208.32¹/₂, Berlin 122.15, Wien 73.08, Szófia 375, Prága 15.34, Varsó 58, Bukarest 308.

Előfizetéseket lapunkra, valamint hirdetőseket és esetleges reklamációkat felvesz **Pátia könyvkereskedés, Lugoj.**

SZÍNHÁZ

Nagyvárad:

Egész héten mozi.

Kolozsvár:

Szerdától egész héten mozi.

Szatmár:

Pénteken: Utolsó farsang.

Szombat délután 4 órakor: *Sybill*.

Szombat este 8 és fél órakor: *Stambul rózsája*.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: *Rotschildok*. Dé-

után 4 és este 8 és fél órai kezdettel: *Zsákbamacsk*

Hétfőn: *Mosoly ország*.

Kedden: *Stambul rózsája*.

Temesvár:

Pénteken este fél 9 órakor: *Első éjszaka*.

Szombaton este fél 9 órakor: *Első éjszaka*.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: *Babszem Jankó*.

(Látványos mesejáték).

Vasárnap délután 4 órakor: *Első éjszaka*.

Vasárnap este fél 9 órakor: *Tatárjárás*. (Ba-

lázs István felléptével és Körössy Dudus közremű-

ködésével.)

Marosvásárhely:

Péntek: *Forgószél*.

Aradi moziműsor:

Select mozgó: *Grand Hotel*, péntektől.

Central mozgó: *Stan és Bran* (burleszk).

Corso mozgó: *Monte-Carlo bombázása*,

(operett).

Uránia mozgó átalakítás miatt zárva.

SPORT

Ujabb NAC-győzelem
Afrikában

Hosszúra nyult tőrja során a Nagyvárad Atlétikai Club legénysége az afrikai Udjudában játszott és nyert 2:1 arányban. A NAC nagyobb technikai felkészültségét testi erejükkel ellensúlyozták az afrikaiak, úgy, hogy mérkőzés végéig vitás volt a győzelem. Ez már a nagyváradiai 16-ik mérkőzése. Ezideig még nem vesztek egy mérkőzést sem, reméljük, ezután sem.

Megkezdődtek
az Innsbrucki-Európa-bajnokságok

A Nemzetközi Síszövetség Európa-bajnoki versenyei megkezdődtek Innsbruckban a Nemzetek Díjáért. Az első napon a 2000 méteres magasugrás különbözőtű lesiklóversenyt tartották meg. A nehéz versenyt az osztrák Haushanser nyerte meg 18 p. 05.6 mp. idővel. 2. Lautschner Guzzi. 3. Dávid Sock (svájc.) A magyar Szapáry gróf 67-ik lett.

A verseny második napján a 4 × 10 kilométeres staféta-versenyt bonyolították le. 1. Svédország 2 óra 49 p., 4 mp. 2. Csehszlovákia. 3. Ausztria. 4. Németország. 5. Olaszország. 6. Csehszlovákia B. 7. Lengyelország. 8. Jugoszlávia. 9. Magyarország, 3 óra 27 p. 8 mp. 10. Románia 3 óra 36 p. 56.4 mp. 11. Bulgária. A magyar staféta résztvevői: Marsik Andor, De Pottore Gerard, Kőváry Károly és Belloni Gyula.

A BBTE és CSC
jégkoronggütő-csapatának
második mérkőzése

Csikszereda. Saját tud. Kilenc fokok melegben, napsütéses, szokatlan februári időben játszotta le a budapesti BBTE jégkoronggütő-csapatát második mérkőzését kedden délután a CSC csapatával az általunk korábban közölt összeállításban. A mérkőzést csak úgy lehetett megtartani, hogy a pályát ammoniakkal szilárdították és fagyasztották. A mérkőzés iránt akkora érdeklődés nyilvánult meg ma is, hogy minden áldozatot meg kellett hozni annak lejátszására.

Dr Balogh sipjelére a jobb jégen igen élénk tempóban indul a játék. A CSC csapata szokott elemében van és méltó ellenfélnek bizonyul ezuttal. Ugylátszik, hogy a tegnapi mérkőzésen ellesték a pestiek taktikáit és mellőzve az egyéni játékot, a BBTE-t jellemző összjátékra fektették a fősúlyt. Vákár, Czák és Miklós Gyula igen sok támadást vezetnek a BBTE kapuja ellen, azonban a mindennél jelenlévő pestiek hamar leszerelik. A CSC-ből minden ember a helyén volt. Különösen remekelt Bedő és Dóczy, a kapus. A három menet irama teljesen egyformán élénk volt, ennek ellenére gól nem esett és a keddi eredmény 0:0-al zárult.

A pestiek technikája elsőrendű volt. Különösen Bliesner és Barcza villámgyors játékosok. Grozdács elsőrangú kapus. Általában a BBTE méltónak mutatkozott külföldről ismert jöhrnévhez. Tár István tanár, aki a csapatot „gardirozza” igen nagy jövőt jósol a CSC-nek és méltó ellenfeleknek tartotta csapata tagjaival. Bizonyos, hogy a pestiek igen kellemes benyomást hagytak maguk után Csikban, ami azt hisszük kölcsönös, mert a csiki fiúk mindent elkövettek, hogy jól érezzék magukat.

Itt említjük meg, hogy Vákár Lajosné és Jakab Odóné teljesen ingyen látta vendégül a pesti fiukat. A BBTE csapata szerdán utazott el Kolozsvár felé, ahol szintén két mérkőzése lesz az Universitatea jégkoronggütő csapatával.

Vidéki főmegbízottaink: Arad: A „Vasárnap” kiadóhivatala, Str. Bratianu. Aradi kiadóhivatal: P. M. Viteaz. 4. — Brassó: Paulusz Ferenc Közép-Földi István, Piata Reg. Maria 24. — Kolozsvár: Dr. Sulyok István, Főter 13., emelet. — Marosvásárhely: Elekes Pálné, Művelődési ház, Székely Zsigmond-utca 56-58. — Nagyvárad: Sultész József, Str. Gen. Moscu 21. — Szatmár: Rencz Antal, Karitászkönyvkereskedés. — Temesvár: M. M. kegytárúzet, Püspöki-utca 88-0-81. — Minden a lapunkkal kapcsolatos ügyben tessék nevezettekhez, vagy többi városokban levő bizományosainkhoz fordulni.

Kiadja az Erdélyi Lapok Lapkiadó Rt.

APRÓ SPORTHÍREK

A bukaresti CFR francia tőrja. Budapestről jelentik: Szombaton, február 11-én a bukaresti CFR futbalcsapata Codreanu igazgató vezetésével Franciaországba utazik, ahol ezideig Brestben és Nantesben van lekötött mérkőzése. A bukarestiek hazarendelték a NAC-cal tőrjázó két kiváló játékosukat, Chirioi II.-t, és Rosculelet, akik szintén részt fognak venni a tőrján. A tőrjapat a következő: Theimler (Forau), — Szvetkovszky, Ujlaky (Roskulet) — Rónai, Wetzner II., Radu, — Boros, Chirioi I., Gyebrovszky, Chirioi II., Stănescu, (Vintila.)

Román jégkorongjátékosok Budapesten. Csütörtökön és pénteken a román válogatott jégkorongcsapat szerepel Budapesten. Az első mérkőzést a BKE-vel, a másodikat a BBTE csapatával játsszák. A román válogatottak budapesti játékának az a magyarázata, hogy a csapat résztvenni készül a Prágában rendezendő jégkorong-világbajnokságokon s a közbeeső időt használja fel a magyar-román sportbarátság kiépítésére.

Professzionista ökölvívóverseny Budapesten. A vasárnapi nemzetközi professzionista ökölvívóverseny párizsi résztvevői, Castel Pie, Geo Curney és Schuldiner Miklós, szerdán érkeztek Budapestre és itt treníroznak a versenyig. Castel Pie Csizsárral, Geo Curney Hochmannal, Schuldiner Várnayval kerül szembe. A legnagyobb érdeklődés Pie és Csizsár mérkőzésére irányul. Castel Pie Párizs egyik legkeresettebb néger ökölvívója, 185 cm. magas, 24 éves, 8 éve boxol és még csak 5 vereséget szenvedett. Csizsárnak ez az első profi mérkőzése. Az ellenfél megválasztása tehát nem mondható szerencsésnek, mert veresége valószínű.

Magyarország és Olaszország harmadik a párizsi L'Auto futballszavazásán. Párizsból jelentik, hogy a legnagyobb francia sportlap, a L'Auto olvasói között szavazást rendezett a futballvilágranglista összeállítására. A szavazás eredménye a következő: 1. Anglia 4700 szavazat. 2. Ausztria 3100 szavazat. 3-4. Magyarország, Olaszország 1500-1500 szavazat. 5. Spanyolország. 6. Uruguay. 7. Argentína. 8-9. Csehszlovákia és Németország. 10. Svájc. A franciák tehát jobban értékelik a magyarokat, mint odahaza Magyarországon.

Uruguay futbalcsapata legyőzte Argentínát. A montevideói Centenar-stadionban, 60.000 néző jelenlétében játszották le Uruguay és Argentína mérkőzésüket, amely a világbajnokságot 2:1 arányban nyert meg.

Bardonecchiában a főiskolai világválogatottakat nem tudták teljesen lebonyolítani. A pontozás szerint 1. Olaszország 91 pont. 2. Franciaország 35 pont. 3. Magyarország 20.5 pont. 4. Norvégia 17 pont. 5-6. Románia és Svájc. 7. Lettország. 8. Hollandia. 9. Csehország. 10. Anglia. 11. Columbia

Budapest-Helsinki 8:8. A magyar boxolók második finnországi versenyükön döntetlenül szerepeltek Helsinki válogatottjával szemben. Az eredmény kialakulásában nagy szerepük van a hazapontozó finn bírónak is. Ma Svédország ellen boxolnak a magyarok Stocholmban.

Influenzánál gondoskodjék arról, hogy gyomra és beleit a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által többször és alaposan kitisztíttassanak.

(A gyermek rovataunk folytatása.)

A 21. számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

I. A pipacs, II. Sok kicsi, sokra megy.

Megfejtették: Fröhlich Iluska, Szenor Ilike, Osztyás Mancsi, Szöcs Böske, Kovács József, Sulyok Viktor N.-Várad, Borostyán Mancsi N.-Károly, Sróth Ödike, Sróth Rózsika Szatmár, Reiff Janika, Pistika Bod, Pallós Rózi és Nuszi Arad, Boer Pista, Imre Iluska, Petyi, Fodor Lacika Nagyvárad, Krasznai Valika Csanáros, Viczer Mária, Kuncz Erzsébet, Bárb Erzsébet, Merli Mária, Vonház Mária, Fischer Mária, Heringer Róza, Horn István Mezöpetri, Péterffy Irma és Lenke Csikmádéfalva, Kovács Imre Micske, Tóth Sándor Nagyvárad.

A kisorsolt könyvet Sulyok Viktor (Nagyvárad) nyerte meg, a kiadóhivatalban átvetheti.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Ujonnán testett csinos, udvari lakás február 1-re mellékhelyiséggel kiadó Körös-u 62.

Egy ház, gazdasági épületekkel, nagy kerttel, gazdaságra is kiválóan alkalmas, eladó Oradea, Str. Eroul Necunoscut-Temeş-u) 15.

Kiadó két egyszobás lakás egy utcai és udvari Nögáll u 4.

3 szobás uccai lakás Str. Bratianu (Szaniszló) ucca 35. sz. a. kiadó. — Ugyanott egy ebédő szekrény eladó.

Kiadó egy- és kétszobás lakás, valamint veteményföld is. Str. Codrior 11. szám, „He ga” tejezem mellett.

Kiadó három szobás modern lakás május 1-re Episcopu Pave-ucca 17 szám. Értekezni Dr. Bozsodi ügyvédnél.

Alkalmazás

Intelligens leány, aki kézimunkához és varráshoz is ért, gyermek mellé ajánlkozik. Cimeket, Vidékre is emegy* jellegre kér a kiadóhivatalba.

Egy megbízható tisztelő, es leány felvételik mindenesnek két tagu családhoz. Körös-u. 62.

Adás-vétel

Nyomdató vállalkozó a kámasz-puna-ólmot allanóan vesz a Szt. László-nyomda Rt. Oradea, strada Regele Carol No. 5. (volt Szilágyi Dezső-u.)

Uj férfikabát és több férfiruna eladó. Take Ionescu (Körös-u) 40 szám

Külföldi

Színházmozgóba kedvezményes jegyek kaphatók Grúndböck Istvánné trafikjában, Str. Regele Carol 6

Bükkfából készült

gabona- és hólapátok kaphatók

Jankovits Józsefnél

Negresli (Avafelsőfalu) jud. Satumare.

Főtisztelő Plébános és Kántor urak figyelmébe!

tesztelni, hogy

orgona-építő üzemem

Marosvásárhelyen a világhírű Keger orgona-építő képviselője kibővíve, mindenben b rendelkezésükre áll. — Készíték új orgonákat elektropneumatikus csőrendszer szerint Atalaktikus kat. javításokat, hiányzó homlokzatsípkákat, elektromos újító készülékeket jutányosan vállalok. Költsevítés-sel díjmentesen szolgálak.

Kiváló tisztelettel:

SZEIDL FERENC orgona-építő Targu-Mureş (Palatul Culturii — Kulturpalata)

Készült a Szent László nyomda Rt. körforgógépén Oradea (Nagyvárad) Str. Carol II. No. 5.